

Sosyal Bilgileri Okul Öncesi Dönem Çocuklarıyla Deneyimlemek: Erken Çocukluk Döneminde Sosyal Bilgiler Eğitiminin Önemi

Gözden Geçirme

Şükran Uçuş Güldalı

DOI:.....

Makale Bilgileri

Yükleme:10/04/2017 Düzeltme:19/08/2017 Kabul:22/10/2017

Özet

Sosyal bilgiler eğitimi geleceğin etkin ve nitelikli vatandaşlarını yetiştirme açısından büyük bir öneme sahiptir. Sürdürülebilir ve kalıcı bir sosyal bilgiler eğitimi için küçük yaşlardan itibaren farkındalık kazanılması, bilgi, beceri ve tutumlara sahip olunması eğitimi daha nitelikli hale getirir. Erken çocuklukta (okul öncesi) sosyal bilgiler eğitimi sosyal gelişim alanından beslenerek; tarih, coğrafya, vatandaşlık vb. birçok disiplini içinde barındıran bütüncül bir eğitim alanıdır. Okul öncesi dönem çocuklarıyla (3 yaş - 7 yaş) sosyal bilgileri deneyimlemek ve öğretim sürecinde dâhil etmek Türk okul öncesi eğitim alanında yeni bir disiplindir. Çocukların sosyal alanla ilgili birçok beceri ve yeterliği kazandırmayı amaçlayabilir. Sosyal bilgiler eğitimi için okul öncesi programının; günlük yaşama ve bireylerin önceki yaşantılarıyla kolaylıkla bağ kurulabilen sarmal bir yaklaşımda olması, disiplinlerarası, tematik ve proje temelli çalışma için elverişli eklektik bir yapıya sahip olması önemli dinamikler olarak ifade edilebilir. Sosyal gelişim alanı kapsamında sosyal bilgiler eğitiminin küçük çocuklar için sosyal becerileri, vatandaşlık becerileri, ulusal ve evrensel değerleri, temel tarih, coğrafya ve vatandaşlık farkındalığı kazandırma gibi önemli bir alanlara hizmet etmektedir. Bu bağlamda kapsamlı bir şekilde ulusal ve uluslararası literatür taraması yöntemiyle erken çocuklukta sosyal bilgiler eğitimi; eğitim programı, eğitimsel yaklaşımlar, öğretmenin rolü, çevre ve sınıf ortamı, materyal ve kaynaklar, değerlendirme boyutları okul öncesi eğitiminin temel dinamikleri ve ilkeleri kapsamında ele alınarak değerlendirilmiştir. Erken çocuklukta sosyal bilgiler eğitimi uygulamaya ilişkin erken çocukluk sosyal bilgiler yeterlikleri ve becerilerinin tanımlanması, konuya ilişkin öğretmen yeterliklerinin artırılıp güçlendirilmesi, uygulama ilişkin deneysel çalışmaların ve eğitim modüllerinin artırılması öneriler olarak ifade edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, erken çocukluk eğitimi, sosyal gelişim alanı

Giriş

Sosyal bir varlık olan insan doğumundan itibaren zamanla gelişip, değişir. Bu değişim ve gelişim, çevresiyle etkileşime girerek gerçekleşir. Bronfenbrenner'in Ekolojik Sistem Modeli perspektifi ile çocuklar bireysel ve çevresel karakteristiklere bağlı olarak gelişip, değişirler. Bu model çocuğun tabiatı ve birincil çevresinin gelişimi üzerinde etkisi olduğunu vurgularken; bireyin çevresiyle olan etkileşiminden oluşan gelişimsel çıktılarını kişi (biyolojik ve kişisel özellikler), süreç (birey-çevre etkileşimi), bağlam (sosyal çevre) ve zaman boyutlarıyla ele almaktadır. Çocuğun yaşamında kendisini ve birbirlerini etkileyen farklı sistemler yer almakta ve bu sistemler çocuğun gelişimsel çıktıklarına etki etmektedir. Bu sistemler yakından uzağa aile, okul, farklı gruplar, arkadaşlar, sosyal kurumlar, kültürel ve sosyal çevre, yaşan toplum ve ülke bireyin yakınsak çevresinden daha ileriye giderek bu kapsamda gelişim ve değişim göstermesini ele alır (Bronfenbrenner ve Morris, 2006). Sosyal varlık olan bireyin zamanla yakından uzağa çevresinin gelişip, değişmesi ve genişlemesi sosyal çevreyi oluştururken gelişimsel alanlarda anlamlı farklılıklar yaratır.

Sosyal çevre çocukların eğitimi ve gelişiminde dört ana çerçeve çizer. Bunlar sırasıyla; *sosyal beceriler*, *sosyalleşme*, *sosyal sorumluluklar ve toplum çalışmaları* olarak ifade edilir. Bu çerçeveleri kapsayan yeteneklerin ve bilgi birikiminin en etkin şekilde bir araya getirildiği ortamlar çocuğun yaşadığı ev, okul ve en geniş manada yaşanan sosyal çevreyi oluşturur. Kostelnik, Soderman ve Whiren (2011) bu dört ana çerçeveyi şu şekilde açıklamıştır: A) *Sosyal beceriler*: çocuklar etrafındaki diğer bireylerle iletişim kurar. B) *Sosyalleşme*: Çocuklar toplumun değerlerini, inançlarını, geleneklerini ve kurallarını öğrenir. C) *Sosyal Sorumluluklar*: Çocuklar, bireysel farklılıklara saygılı olmayı ve üyesi oldukları topluma katkı sağlayan birer birey olmayı öğrenir. D) *Sosyal Bilgiler*: Çocuklar, geçmişte ve günümüzde bireylerin sosyal ve fiziki çevreleriyle nasıl iletişim kurduklarını keşfeder.

Tüm bu çerçeveler hem tek başlarına hem de birbirleriyle ilişkili olarak işlevselliğe sahiptir. Bu nedenle, erken yaştaki çocukların öğretmenleri bu dört unsura da azami önem vermek zorundadır. Bu bağlamda, öğretmenler; sınıf içinde toplumsal yaşamı örneklendirici faaliyetler uygulayarak, doğal bir süreçte gelişen sosyal ilişkileri tesis ederek, programlı şekilde eğitimler planlayarak ve dikkatle seçilmiş materyaller kullanarak eğitim verirler (Kostelnik, Soderman ve Whiren , 2011). Sosyal çevrede sürdürülen eğitimler; çocukların, yakın çevrelerinde yer alan diğer bireylerle ilişki kurmalarını ve dolayısıyla sosyal yeteneklerini geliştirmelerini sağlar. Çocuklar, dar çevrelerinde geliştirdikleri bu sosyal yeteneklerini zamanla daha geniş çevrelerde kullanarak yaygınlaştırır.

Sosyal çevrenin ana öğelerinden biri olan sosyal bilgilerin doğru şekilde tanınmasının yapılması oldukça karmaşıktır; çünkü sosyal bilgiler pek çok alanla ilgili pek çok kavramı bünyesinde taşır.

Beşerî bilimlerden, doğa bilimlerine kadar çok geniş bir yelpazedeki çeşitli alanları içeren sosyal bilgiler, insana ilişkin tüm konuları ele alma hedefine sahiptir. Bu yüzden sosyal bilgilerin en önemli özelliklerinden biri de çok yönlü bir eğitim programına sahip olmasıdır (Melendez, Beck ve Fletcher, 2000). Sosyal bilgiler alanı antropoloji, sosyoloji, biyoloji, tarih, siyaset bilimi, coğrafya, iktisat ve ekonomi gibi birbirinden farklı pek çok alandan kavramları bünyesinde barındırır (Maxim, 1999). Erken çocukluk döneminde bu kavramlar oyun, bireyler arası iletişim, kitap okuma ve çocuğun kendisi, ailesi ve yakın çevresini kapsayan projeler, anketler, veri madenciliği ve analizi yoluyla değerlendirilir. İlkokulun başlangıç yıllarında ise kapsam biraz daha genişletilir ve yerel ve genel tarih, iktisadi ve ekonomik trendler, kısmen siyaset bilimi ve coğrafyayı da kapsar. Tüm bu çerçeveden bakıldığında, çocukların erken yaşlarda ve öğrenim hayatlarının ilk yıllarında edindikleri bu bilgiler, sosyal becerileri ve çeşitli konularla ilgili edindikleri teorik ve uygulamalı temel bilgiler, yaşamlarının ileriki dönemlerinde kendilerine çok büyük katkılar sağlar ve hayat boyu yeni bilgiler öğrenmenin yollarını gösterecektir (Lackaff ve Mindes, 2013).

Okul öncesi dönemde sosyal bilgiler eğitiminin 5 temel hedefinden bahsedilebilir. Bunlar bireysel gelişim, sosyal ve medeni yetkiler, sosyal gerçekliklere ilişkin bilgi birikimi, bireyler arası farklılıklara saygı ve küresel vatandaşlık olarak ifade edilir (Melendez, Beck ve Feltcher, 2000; Odhiambo, Nelson, ve Chrisman, 2016). Lackaff ve Mindes (2013) bu hedeflerin dört işlevsel öge üzerinde odaklandığını ifade ederken, bu öğeleri şu şekilde açıklamıştır: A. İnsanlar, Geçmiş ve Gelecek; B. İnsanların Bağımlılıkları ve Birlikleri; C. Vatandaşlık ve Devlet D. İnsanların ve Yaşadıkları Yer (Lackaff ve Mindes, 2013). Tüm öğretimsel süreçler bu hedefler ve işlevler üzerine yapılandırılır.

Sosyal ortamda yapılan öğretimsel ve sosyal çalışmalar daha erken yaşlarda insanın hayatına etki eder. Bu nedenle sadece toplumun bugünkü standartlarını geliştirmeyi değil gelecek nesiller için faydalı olmayı amaçlayan bireyler yetiştirme konusunda erken çocukluk dönem eğitimi önemlidir. Bu bağlamda; örnek vermek gerekirse sınıf içinde kuralların nasıl tespit edildiği ve uygulandığı, çevrenin korunması başta olmak üzere sosyal yaşamın başta gelen meselelerini odak alan tematik çalışmalar temelde çocuklara nasıl daha iyi birer vatandaş olunabileceğini göstermeyi hedef alır (Koralek ve Mindes, 2006; Martin, 1990).

Gerçek yaşamdan elde edilen deneyimleri ve sosyal hayatın gerçek dinamiklerini yansıtan çalışmalar, çocukların hem sınıf içindeki zihinsel, sosyal ve duygusal gelişimini sağlar hem de gerçek yaşamda duygusal ve sosyal uyumunu pekiştirir (Mindes, 2008). Sosyal çevrelerini daha ilk yaşlarından itibaren öğrenmeye başlayan okul öncesi çocukları için yaşamdan ve sosyal ilişkilerden beslenen sosyal bilgiler eğitimi çocukların sosyal alan gelişimlerini güçlendirirken, yaşadıkları

dünyayı daha kolay anlamlandırmalarına ve topluma hızlıca adapte olmalarını sağlar. Bu kapsamda aşağıdaki sorulara literatür taraması yöntemiyle cevap aranmıştır:

- Okul öncesi dönem çocuklarına niçin sosyal bilgileri öğretimi yapılmalıdır?
- Erken çocuklukta sosyal bilgiler eğitimi; öğretme-öğrenme sürecinin dinamikleri (eğitim programı, eğitimsel yaklaşımlar, öğretmenin rolü, çevre ve sınıf ortamı, materyal ve kaynaklar, değerlendirme) açısından nasıldır?
- Uluslararası ve ulusal alan yazını kapsamında erken çocukluk eğitiminde sosyal bilgiler eğitiminde uygulamaya ilişkin noktalar nelerdir?

Yöntem

Bu kuramsal çalışma, okul öncesi dönemde sosyal bilgiler eğitimine yönelik bütüncül bir anlayışla; çocukların sosyal-duygusal gelişim özelliklerinden hareketle sosyal bilgiler öğretme-öğrenme sürecinin irdelenmesini ve uygulamaya ilişkin önemli noktaların tespitini kapsamaktadır. Bu çalışmada derleme yöntemi aracılığı ile literatür taraması kullanılmıştır (Dörtbudak, 2006). Bu kapsamda araştırma konusuyla doğrudan ilişkili çalışmaların sınıflandırılması ve analizi yapılarak konuya yönelik değerlendirmeler yapılmıştır. Literatür taraması aşaması, akademik online veri tabanlarında ve akademik arama motorlarında (okul öncesi dönem çocuklarının sosyal gelişimi, sosyal yeterlik, sosyal beceriler, erken çocuklukta sosyal bilgiler eğitimi, küçük çocuklar için tarih-coğrafya eğitimi vb.) anahtar kelimeler ile sorgulama yapılarak, basılı kaynaklara ulaşarak, ulusal (MEB, AÇEV, ANAÇEV, TEGV, Türkiye Okul Öncesi Eğitimini Geliştirme Derneği) ve uluslararası kuruluşların (NCSS, NAEYC) kurum raporları incelenerek gerçekleştirilmiştir. Tarama sonucunda elde edilen çalışmalar, erken çocuklukta sosyal bilgiler eğitimi; eğitim programı, eğitimsel yaklaşımlar, öğretmenin rolü, çevre ve sınıf ortamı, materyal ve kaynaklar, değerlendirme boyutları okul öncesi eğitiminin temel dinamikleri ve ilkeleri kapsamında ele alınarak değerlendirilmiş, uygulamaya ilişkin önemli noktalarla birlikte yorumlanmıştır.

Bulgular

Neden Erken Yaşta Çocuklara Sosyal Bilgileri Öğretelim?

ABD Ulusal Sosyal Bilgiler Birliği (NCSS) tanımına göre sosyal bilgiler, medeni yetkileri geliştirmeyi hedef alır ve beşerî bilimlerle insan bilimlerinin dinamiklerini eşgüdüm halinde kullanır. Buna ek olarak NCSS sosyal bilgiler eğitiminin genç bireyleri kamu yararını gözeten, kültürel farklılıklara saygılı, demokrat birer küresel vatandaşa olmasına odaklandığını vurgulamaktadır (Mindes, 2005; NCSS, 1994). En basit haliyle, sosyal bilgiler insanlar ve insanların birbiriyle nasıl iletişim kurdukları ile ilgilenen disiplindir. Küçük yaşta bireyler, beraber yaşadığı toplumu, çevreyi

ve etraflarındaki diğler insanları merak eder. Çocukların çoğu, bireysel kimlikler, aile adı verilen küçük gruplarda nasıl yaşandığı, nasıl arkadaş sahibi olunduğu ve yaşadığımız dünya gibi “insana ilişkin” konulara merak besler ve sorgular (Anderson, 2010, ss. 12).

Sosyal çalışmaların en önemli vurgularından ve ortak yararlarından biri de erken yaşlardan itibaren demokratik toplumun önemli ve vazgeçilmez bir parçası olmaktır. Bu bakış açısı çocukların demokratik toplumun değerlerine saygı duyduğu kadar ona katkı sağlamasını da odak alır (Koralek ve Mindes, 2006; Mindes, 2008). Ayrıca ahlak gelişimi ve karakter eğitimi için de güçlü bir zemin ve gelişimsel dönüşümler hazırlar (Mindes, 2008). Genelden özele; okulların/ sınıfların ya da sınıf içi öğrenme merkezlerinin bu dönüşümdeki rolü en az aile bireyleri ile kurulan ilişki kadar önemlidir. Sınıf içi ilişkiler, sınıfta uyulması gereken kurallar, sosyal sorumluluklar ve karakter eğitimi, sosyal yaşamla çocuğun iletişim kurmasını sağlayan unsurlar olarak öne çıkmaktadır. Çocuğun sosyal yönden gelişmesi, farklı kültürlerden gelen bireylerle tanışması ve bu kişilerin farklı deneyimlerini öğrenmesi neticesinde hızlanır.

Geleneksel olarak erken çocukluk dönemi eğitim programları, ev yaşamı ve kültürel çalışmaları kapsayan içeriklere sahiptir. Çocukların birbiriyle iletişim kurmasını, beraberce eğlenirken öğrenmelerini sağlayan etkinlikler aslında toplumun daha birbirine saygılı ve uyumlu bireylerden oluşmasını hedefler. Böylelikle vatandaşlık eğitimi ve mantığı da çocuklara verilmiş olur (Mindes, 2008, ss. 40-41). Sosyal bilgilerin çocuklara en doğru şekilde öğretilmesi etkin öğrenim, birbiriyle ilintili konuların seçimi (çocukların kültürel yaşantıları, kişisel bilgi birikimi, toplumsal ve kültürel meseleleri kapsayan bir bakışla ele alınmalı), anlamsal ve kavramsal ilişkinin kurulması (çevresel faktörler ile algısal ve duygusal yetkinlikler dikkate alınmalı), konuların ilgi çekici hale getirilmesi (ilk elden öğrenilen, kişinin kendisinin bizzat seçtiği ve sosyal ilişkileri temel alan bir bakışla seçilmeli), aktif katılım, sosyal ve katılımcı niteliklerin vurgulanması, öğretim standartlarının ve davranışlarının doğru tespit edilmesi gibi pek çok unsurun dikkate alınmasını gerektirir (Seefeldt, Castle ve Faconer, 2014, ss.13). Okul öncesi eğitimde odak nokta öğrencinin kendi benliğini keşfetmesi, kendini kontrol etmeyi öğrenmesi, kendine güven duymayı keşfetmesi ve tüm bunların yanında fiziksel ve bilişsel yeteneklerin gelişmesidir. Bu noktada ortak çalışma yöntemi öğrencinin kendi benliği keşfetmesine imkân sağlayacak kitaplar okuması ve tartışmasıdır (Mindes, 2008).

Melendez, Beck ve Fletcher (2000), ABD Sosyal bilgiler Ulusal Konseyi (NCSS) sosyal bilgiler eğitimi ilgili yaptığı tanımın erken dönem çocuk eğitimi üzerindeki etkilerini üç temel çerçevede değerlendirebileceğini vurgulamıştır. Birincisi; sosyal bilgiler, çeşitli disiplinlerin kavramlarını kapsayan bir eğitim programına sahiptir. Bu nedenle eğitim programı içerik olarak çocukların farklı disiplinlerden kaynaklı deneyimleri edinmesine ve olayları farklı bakış açılarıyla değerlendirebilmelerine odaklanmalıdır. İkinci olarak; sosyal bilgilere ilişkin bilgi birikimi ancak ve

ancak beşerî ve sosyal bilgilerde yer alan farklı disiplinlerinin sistemli ve uyumlu şekilde ele alınmasıyla kazanılabilir. Son olarak; sosyal bilgiler eğitim programının açık ve net sosyal misyonu çocukların sosyal gruplar içinde yaşama yeteneklerini geliştirmektedir. Bu nedenle de sınıf ortamının tam kapsamlı bir sosyal öğrenme laboratuvarı şeklinde kurgulanması ve bu maksatla kullanılmasına ihtiyaç vardır. Okul öncesi dönemde sosyal bilgiler eğitim anlayışını daha iyi anlamak için yaş dönemlerine göre bireylerin özelliklerini iyi bilmek gerekir.

Okul Öncesi Dönem Çocukları

36 ay- 60 ay arası dönem. Toplumla etkileşim 3 yaştan 5 yaşına kadar gittikçe genişler ve karmaşık hale gelir. Birçok çocuk evi ve okul öncesi kurumunu toplumun parçası olarak görürken, öğretmenleri, toplum için çalışan (belediye, hastane, market çalışanları vb.) ve temel bakım hizmetlerini farklı sağlayan kişileri, farklı deneyimlerle genişleterek öğrenir, toplumsal farkındalık kazanır. Bu yaştaki çocuklar rol oynamadan hoşlanırken, toplumda farklı üyeleri, grupları taklit etmeye başlayacak, bu da toplumdaki kişilerin kim olduğuna dair görüşleri ve bilgileri zenginleştirme fırsatı sağlayacaktır. Öğretmenler bu bağlamda uygulamalı etkinliklerde öğrencilerin iş birliği, uzlaşma vb. becerilerini güçlendirirken, objelerle ve materyallerle (kil, lego vb.) rol oynayama çalışmalarıyla problem çözme becerilerini teşvik edebilir (Mindes, 2005; More, 2012; Wallace, 2005).

Ana okulu (60-72 ay). Anaokulu çağındaki çocuk sosyal ilişkileri daha iyi ilişkilendirip anlamaya başlar. Bu yaş grubunda, öğretmen arkadaş edinme becerilerini kullanabilir. Bu bağlamda çocuklar sınıf kurallarını ve kuralların gerekçelerini anlama, problem çözme eğitimi, toplumun nasıl çalıştığına dair anlam oluşturma gibi birçok yetkinliği elde eder (Odhiambo, Nelson ve Chrisman, 2016). Ahlak ve karakter eğitimi, sosyal beceriler, duygusal okuryazarlık bu dönem içinde daha etkin yapılandırılmaya başlanabilir (Mindes, 2014).

Erken Sosyal Farkındalık

Genel anlamda bakıldığında Piaget'nin gelişimsel kuramında ve Brofrenbrenner'in Ekolojik kuramında ortaya koyduğu çerçeve erken dönem çocukluk eğitimi için önemli modellerdir. Çocuklar daha erken yaşlarından itibaren eskiye göre çok daha fazla insanla bir araya gelmekte ve geçmişle kıyaslanamayacak kadar çok daha fazla olayla karşılaşmaktadır. Bununla beraber, çocuklar daha fazla medya etkisine maruz kalmakta, aileleri ve yakın çevreleriyle çok daha yoğun bir fikir ve deneyim paylaşımı yaşamaktadırlar (Melendez, Beck ve Fletcher, 2000; More, 2012). Küçük çocuklar için tNCSS tarafından tanımlanan sosyal bilgiler kapsamı ve içeriği ana okul ve ilkokulun ilk yıllarını kapsamaktadır (Mindes, 2005). Bunlar şu şekildedir:

- Ana okulu: Sosyal anlamda kendine ilişkin farkındalık
- 1'nci Sınıf: Okulda ve ailede birey

- 2'nci sınıf: Komşuluk
- 3'üncü sınıf: Dünyayı, aynı çevrede yaşadığı diğer insanlarla paylaşmadır.

Türkiye'de 1.-3. sınıflar arası uygulanan Hayat Bilgisi Eğitimi Programlarının söz konusu kapsam ve içeriğe benzer ve ilintili bir içerik ve kapsama sahip olduğunu söylemek mümkündür (MEB, 2017). Bir başka boyut ise küresel eğitimidir. Erken çocukluk döneminde küresel eğitim, gittikçe daha karmaşıklaşan ve iç içe geçen dünyada öğrencilerin hem kendi hayatlarını sürdürmeleri hem de başkalarının hayatlarını değiştirmelerine yardımcı olabilmeleri için gerekli yetenekleri, bilgileri ve davranış kalıplarını kazandırmayı ifade eder (Mindes, 2008). Temel olarak öğrencileri, küçük yaşlardan itibaren sosyal bilgiler eğitim programının bir parçası olarak; başka kültürlerle, başka insanlarla, bakış açılarıyla, kazanımlarla, dünyanın en uzak köşelerindeki insanların ihtiyaçlarıyla tanıştırmayı hedefler. Küresel ve kültürel bir yaklaşımla değerlendirildiğinde çocuklar; kendileri ve çevrelerindeki sosyal ilişkiler ağı konusunda bilgi birikimine sahip olmakta, yakında ve uzakta yer alan kişilerin deneyimlerini inceleme imkânı edinmekte, olaylar ve kişilerin kararları ile ilgili olarak bağlantılar kurabilmekte ve değerlendirme yapabilmekte, farklı ülkelerdeki insanların kültürlerine, hayat felsefelerine saygı duymayı öğrenmekte, başkalarının fikirlerine, inançlarına ve davranışlarına hoşgörülü olmaya başlamaktadır.

Okul Öncesi Eğitimde Alternatif Yaklaşımlarla Sosyal Bilgiler Eğitimine Bakmak

Programın gelişimsel bakımdan uygun uygulamaları günlük yaşam becerileri üzerine yapılandırılmasını işaret etmektedir. Bunlar; grup içi sosyal beceriler, oyun esnasındaki etkileşimler; öğrencilerin dünya hakkında fikirleri, selamlaşma, yemek gibi sosyal uygulamalardaki ortak sözcükler, vb. gibi örneklendirilebilir. Okul öncesi eğitimde alternatif eğitim yaklaşımları yaşanan yüzyılın yetiştirmek istediği ideal insan modeline ulaşmak için çocukların gelişimsel çıktılarını artırmak için ortaya atılan birbirinden farklı modellerdir. Farklı ülkelerde uygulanıp değerlendirilerek kabul görmüş ve olumlu tepkiler almış birçok alternatif eğitim yaklaşımı bulunmaktadır. Genel olarak alternatif eğitim yaklaşımları sosyal etkileşimler, sorumluluklar ve sosyal yapılanmaları içerisinde barındırır (Edwards, 2002) okul öncesi eğitimde sosyal bilgiler eğitimi için en elverişli olan yaklaşımlar Reggio Emilia, Montessori, High/Scope'dur. Bu yaklaşımlar küçük çocuklar için sosyal bilgileri yapılandırırken "ne" ve "nasıl" sorularını kullanır. Uluslararası perspektifte "ne" NCSS standartları içinde bilgiyi meydana getirir. "Nasıl" öğrenme ortamının hangi yollarla ya da hangi isteklerle yapılandırıldığını içerir (Seefeldt, Castle ve Faconer, 2014, ss.13).

Ele alınan bu üç yaklaşım farklı açılardan sosyal bilgiler eğitimi için uygunluk taşır. *Reggio Emilia'da*, öğretmen, öğrenci ve aileler arasındaki iş birliği demokrasiyi ve NCSS hedeflerini temsil ederken, bireysel ve problem/çatışma çözme için saygıyı yansıtan anahtar bir özelliklere sahiptir. *High Scope ise*, çocukların bağımsızlığını iş birliği ve sorumlulukla destekleyen bir anlayışa sahiptir. NCSS

hedefleri beceri, davranış ve değerler üzerine yoğunlaşırken öğrenme çevresini destekler. Son alternatif yaklaşım olarak ise *Montessori*, çocukların öğrenme çevrelerinin bakımı için cesaret verir ve temizlik, düzen okul günün önemli bir bölümünü içerir. Montessori okullarında işbirlikçilik teşvik ediliyor olmasına rağmen, çocuklar bağımsız olarak çalışır ve diğer çocukların işlerine müdahale olması engellenir. Çevreye, çevrelerindeki yetişkinlere ve akranlarına saygı, özerklik ve sorumluluk kapsamında desteklenir. Problemler, problem çözmeyi ve sorgulamayı sağlayacak şekilde tasarlanır. Coğrafya ve tarih 3 yaşından itibaren Montessorri programlarının temel bölümleridir. Örneğin; bağımsız çalışma ve bireysellik üzerine kurulan olan (Edwards, 2002) bir Montessorri sınıfında çocuklar için özel olarak tasarlanmış haritalarla oyun oynama fırsatı sunulurken, ülkelerin ya da kıtaların isimlerini öğrenebilirler. Çocuklar sarmal bir anlayışla ilkökul düzeyinde farklı ülkelerin kültürlerini ve bu ülkelerdeki akranlarının yaşamlarını keşfedebilirler (Seefeldt, Castle ve Faconer, 2014, ss.13).

Eğitim Programı

Devlet okullarının temel kuruluş maksadı olan vatandaşları, hayatları boyunca demokrasimizin gelişmesine katkı sağlama kapsamında yetiştirme mantığı sosyal bilgiler eğitim programının en önemli çıktısıdır. Sosyal bilgilerdeki 4 temel kavram olan *bilgi, yetenekler, değerler ve vatandaşlık* çocuklara sağlanan sosyal bilgiler eğitiminin de odağında yer alır (Wallace, 2005). Sosyal bilgiler ayrıca çocukların, toplumun idealleri olan demokrasi bilincini kavramalarını; eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerini geliştirerek dünya vatandaşı olmalarını amaçlar. Bu bağlamda okullar bu beklenti e ihtiyaçları karşılayacak eğitim programına ihtiyaç duyarlar.

Erken çocukluk döneminde kullanan eğitim programı, dinamik, soru-temelli, bir içeriğe sahiptir ve hem öğrenme hem de öğretme evreleri için kapsamlı ve tematik bir yapıyı temel alır. Bu nedenle sosyal öğrenme tematik ve kapsayıcı bir eğitim programının uygulanmasını odak alır. Ayrıca, sosyal bilgiler hem öğretmenler hem de çocuklar için sosyal ilişkileri temel alarak nasıl bilgi edinebileceklerini gösterir. Buna ek hem ailelerin hem de çocukların farklılıklara saygı duyma, anlayış gösterme ve farklı bakış açısına sahip olma konusunun altını çizilir. Bu bağlamda hem kültürel süreçlerin bir sonucu hem de sosyal bilgiler eğitim programını etkileyen önemli bir unsur olarak teknolojinin getirdiği imkanlardan faydalanır (Mindes, 2014). Buna ek olarak; Wallace (2005), öğrenme işinin neden yapıldığının ve öğrenmenin kendisinin ne kadar önemli olduğunun çocuklara vurgulanmasının sosyal bilgiler eğitim programının en önemli unsuru olduğunu vurgulamıştır (Wallace, 2005). Sosyal bilgiler eğitim programının kaliteli bir içeriğe sahip olmasını belirleyen farklı etkenler mevcuttur. NCSS'ye (1994) göre kaliteli bir eğitim programının nitelikleri şunlardır:

1. Tutarlı olmalı ve insanlar ile insanların birbiriyle ilişkilerini sistemli ve kümülatif bir şekilde ele almalıdır. Çocuklar, evvelce sahip oldukları bilgiler temelinde bilgi oluşturur. Ele alınan her bir kavram bu nedenle bir sonraki aşamanın temelini oluşturur.
2. İçerik ve ilintili olduğu konularla ilgili derinliğe sahip olmalıdır. Çocukların sosyal yaşantıları ve deneyimleri ile uyumlu ve alakalı içerikler düzenlenmelidir.
3. Öğrencilerin ilgili olduğu alanlarla bağlantılı olmalıdır. *Ayrıca* eğitim programı, aniden ortaya çıkan ve çocuğun ilgisini çekebilecek konuları ve olayları da kapsayabilecek bir yapıya sahip olmalıdır. Ele alınan içerik, daha derinlemesine ve kapsamlı bir araştırmaya imkân verir
4. Yerel, ulusal ve küresel konular dengeli şekilde dağılmalıdır. Eğitim programı yerel, ulusal ve küresel meseleleri çocuğun kişisel yaşamışlıkları ve deneyimleri ile ele alabileceği bir şekilde kurgulanmalıdır.
5. Gelişimsel bakımdan uygun olmalıdır. İçerik, çocuğun gelişimsel durumuna uygun şekilde öğretilmelidir. Uygulamalar ve faaliyetler; çocuğun nitelikleri, beklentileri ve istekleriyle uyumlu olmalıdır (Mindes, 2014)

Ebeveynler ve aileler de eğitim programının tespiti aşamasında çok önemli bir role sahiptir. Çocuğun nelere ilgisi olduğu, beklentileri ve amaçları konusunda çok önemli bilgiler elde edilebilir. Ailenin değerlerinin öğrenilmesi de öğretmenlerin eğitim programı oluşturmaları ve sınıflarındaki öğrencileri derinlemesine tanımaları açısından önem arz etmektedir. Ebeveynlerin eğitim programı oluşumuna daha etkin katılım sağlamaları, sınıf içinde neler olup bittiği konusunda daha yakın şekilde bilgi sahibi olmalarını ve çocuklarının öğrenme süreçlerini takip edebilmelerini sağlar (Epstein, 2011).

Planlama

Sosyal bilgilerle ilgili olabilecek diğer disiplinlerle ilgili derinlemesine bilgi sahibi olmak da planlama aşamasının önemli unsurlarından biridir. Öncelikle yeterli ve nitelikli alan bilgisine sahip olan öğretmen, tematik içerikleri ele alırken ilintili olabilecek hususları da mutlaka göz önüne almalıdır. Öğretmen, birbirinden farklı özelliklere sahip çocuklara yönelik öğrenme sürecini planlarken hem genel manada çocuklara karşı beklentilerini dikkate almalı hem de her bir grubun kendi özelliklerini değerlendirmelidir. Bu bağlamda okul öncesi dönem gelişim kuramları ve öğrenme teorilerini planlama esnasında dikkate alınmalıdır (Wallace, 2005, ss. 135).

Planlama günlük, haftalık ya da ele alınan konunun özellikleri dikkate alınarak daha uzun vadeli olarak yapılabilir. Planlama bireysel olarak yapılabileceği gibi öğretim takımı olarak da yapılabilir. Ders planlaması öğrenciler için kısa-vadeli programlanmış deneyimlerin seçimi ile yapılabilir. Ünite planlaması ise odak tema ve bunun etrafında şekillenen faaliyetler bazında

şekillenir. Ders ve ünite planlaması bu bağlamda çeşitli ortak noktalara sahiptir. Temel olarak her ikisi de bir tema ya da çalışma alanı (konu, yetenek, kavram), değişim ya da gelişim kriterleri (farklı dil nitelikleri, farklı etnik ve bilişsel yapıları olan, özel ihtiyaçlara sahip çocukları kapsayıcı), materyal ve kaynaklar, etkinlikler ve puanlama sistematiği içerir. Öğretme ve öğrenme döngüsü okul öncesi dönem çocukları için önem arz eder. Bu döngü özellikle de çocuk-odaklı deneyimlerin ve yaşanmışlıkların planlanması için önemlidir (Melendez, Beck ve Fletcher, 2000).

Erken dönem çocuk eğitimine sosyal bilgilerin dâhil edildiği ilk uygulamalardan bu yana sosyal kavramların öğrenilmesi ve faaliyetlerin planlanması açısından gerçek deneyimlerin ayrı bir önemi olmuştur. Çocukların etkin ve doğrudan etkinliklere katılımı, eğitim için en önemli hususlardan biridir çünkü çocuğun gelişimi olarak adlandırdığımız süreç zaten özet olarak budur. Sınıf ortamı çocuğun toplumun değerlerini, kurallarını, sorumluluklarını öğrendiği en önemli eğitim alanlarından biridir. Bu nedenle sosyal bilgiler eğitimi, çocukların sosyal gelişimleri için gereken süreçlerin ayrılmaz bir parçasıdır. Çocukların ilk olarak kendileri için önem arz eden konuları öğrenmeyi seçtiklerinden hareketle eğitimciler çocuklara aile, okul, toplum ve diğer bireyler ile ilişkiler gibi kavramları çocuğu merkeze alarak öğretirler (Mindes, 2005, 2008, 2014; Friedman, 2005). Bu bağlamda, sosyal bilgilerin dâhil edildiği bir yaklaşım çocuğun içinde yaşadığı toplumu anlamasını da sağlar. Sosyal bilgiler eğitim programını sınıfta uygulama yönergelerinden bir örnek kesiti Mindes (2008) şu şekilde açıklamıştır:

3-5 yaş arası: "Bebekliğinize dair resimler getirin ve onları temel alarak hikâyeler anlatın."

5-7 yaş arası: "Anne-Babanızın ya da küçük kardeşlerinizin resimlerini getirin. Ailenizin ve kardeşlerinizin şimdiki halleri ile geçmiş zamanlardaki görüntüleri arasındaki farkları anlatın."

6- 8 yaş arası: "Kendi aile ağacınızı oluşturun. Ağaçta kullanacağınız bilgilere ilişkin büyüklerinizle görüşün."

Uygulama yönergelerinden anlaşıldığı üzere sosyal bilgiler küçük çocuklar için günlük yaşam deneyimidir, içerik sarmal ve birbiriyle ilintili olarak yapılandırılmıştır. NCSS (1994) toplum kavramının erken yaşlardan itibaren çocuklar tarafından özümsemesi, erken yaşlardan itibaren demokratik normların ve değerlerin (adalet, eşitlik vb.) küçük gruplar (aile, sınıf, toplum) içinde anlaşılmasının ülke ve küresel dünya kapsamında ileriki yaşlarda anlaşılmasını kolaylaştıracağı vurgulanmıştır. Sosyal bilgiler eğitiminin amaçları bireysel gelişim, sosyal yurttaşlık yetkinliği, bilgi temelli sosyal gerçeklik anlayışı, insan çeşitliliğine saygı ve değerini bilme, küresel yurttaşlık şeklinde temellendirilmektedir (Melendez, Beck ve Fletcher, 2000; Odhiambo, Nelson, ve Chrisman, 2016).

Eğitsel Yaklaşımlar

Etkin bir eğitim, strateji, yöntemlerin ve tekniklerin doğru seçimiyle mümkün olabilir. Öğretim stratejileri; temel olarak belli bir disipline ait içeriğin, çocukların etkin şekilde katılım sağlayabileceği tarzda sınıfa getirilmesidir. Sınıfta ele alınan konuya sınıftaki herkesin aktif katılımını da sağlamayı hedefler. Günlük faaliyetler (rol-yapmak, oyunlar, simülasyonlar, büyük/küçük çaplı grup tartışmaları, saha gezileri vb.) ve uzun vadeli stratejiler (dil eğitimi, bireysel eğitimler, eğitim merkezleri, tematik eğitimler, geniş katılımlı grup çalışmaları, projeler, birlikte öğrenim vb.) bu süreci şekillendirir. Sosyal bilgileri çocukların gözünde yaşayan bir hale getirebilmek için kullanılan yöntemler oldukça geniş bir yelpazede yer almaktadır. Sınıftaki çocukların yaşlarına, ilgi alanlarına, gelişimsel seviyelerine ve ele alınan konunun kapsamına göre tercih edilebilecek pek çok öğretim yöntemi ve uygulanabilecek pek çok faaliyet bulunmaktadır. Bu noktada öğretmenin, öğreteceği konuyu ele alırken öncelikle kendi fikirlerini, sınıftaki öğrencilerin algılarını ve kültürel altyapıyı dikkate alması gerekmektedir (Mindes, 2005; More, 2012).

Sosyal bilgiler eğitiminde ele alınan konunun en etkin şekilde değerlendirilmesi için temel yaklaşım soru temelli yaklaşımdır. Bu nedenle sosyal bilgiler geniş kavramları, farklı boyutlardan yaklaşarak ve araştırma için yol gösterici ipuçları ile ele almaya çalışır. Bu yaştaki çocukların bilişsel nitelikleri, konu seçimi ve öğrenim tekniklerinin belirlenmesi açısından çeşitli zorluklar taşır. Bu bağlamda 3 ana eğitim yöntemi ele alınabilir. Wallace (2005) bu yöntemleri; tematik yaklaşım, bütüncül yaklaşım, proje temelli yaklaşım ve öğrenme merkezleri olarak ifade eder. Bu yöntemlere global ve ulusal erken çocukluk eğitimi anlayışları kapsamında alternatifler eklenebilir.

Tematik Yaklaşım

Tematik yaklaşımlar, öğrencilerin problem çözme yeteneklerini geliştirdiği gibi günlük hayatta karşılaşılan sorunlarla baş edebilme yöntemlerinin öğrenildiği bir laboratuvar işlevi görür. Bu nedenle de sosyal bilgilerin temel amacının kamu yararını ön plana alan, kültürel bağlamda çeşitlilik arz eden, demokratik bir topluma faydalı olmayı amaçlayan bireyler yetiştirmektir. (NCSS, 1994; Mindes, 2008). Tematik eğitimin ana unsurları, konuların ele alınması, kaynakların planlanması ve değerlendirmeyi içerir. Küçük yaştaki çocukların genellikle ilgilendiği konular okul öncesi, anaokulu ve ilk yaşları içerir (Wallace, 2005). Kapsamın tematik olarak ele alınması öğrencilerin ele alınan konuları daha iyi kavramalarına yardımcı olur. Örneğin "Öncü" teması, her bir çocuk için birden fazla konuyu ele alma noktası sağlar. Böylelikle her öğrenci kendi kişisel deneyimleri, yaşantıları ve değerleri çerçevesinde konulara yaklaşabilir. Bu tema kapsamında ele alınan konular; küçük grupların katılımıyla gerçekleştirilen seyahat, yiyecekler, giyim, vb. gibi konulara yönelik tartışmalar olabilir.

NCSS sosyal bilgiler içeriğini 10 ana tema çerçevesinde ele almaktadır. Bunlar; kültür, zamansal devamlılık ve değişim, kişiler, yerler ve çevreler, bireysel gelişim ve kimlik, bireysel, gruplar ve kurumlar güç, otorite ve yönetim, üretim, dağıtım ve tüketim, bilim, teknoloji ve toplum, küresel erişim ve medeni idealler ve uygulamalardır (Maxim, 1999; NCSS, 1994). Çocukların yaşadıkları şehrin ve ülkenin kültürünü öğrenirler. Bu bağlamda; okul öncesi eğitiminde ele alınan başlıca temalar “Ben kimim? Ailem kim? Ailemin rolü ve önemi ne? Ailemin gelenekleri neler? Yiyeceklerimiz nereden geliyor?” şeklinde olabilir.

İçerik konuları, tamamen çocukların ilgi alanlarına göre adapte edilmiş soru sormayı teşvik edici bir mantıkla çok boyutlu olarak incelenmektedir. Öğretmenler eğitimde kullanacakları faaliyetleri belirlerken çocukların isteklerini temel alan ve çocuğun kendi kendisini tanımasını hedefleyen ve en önemlisi de çocuğa hitap eden bir bakış açısını benimser. Faaliyetler esnasında da çocuğun merak duygusunu uyandıracak, canlandırarak şekilde kurgulanan sorular, çocuklardaki araştırma isteğini pekiştirmektedir. Son olarak, bu yaklaşım sınıf içinde yarattığı ortaklaşa öğrenme iklimiyle, çocukların toplumda kültürel çeşitliliğe saygılı ve akranlarıyla beraber çalışma kültürüne sahip bireyler olarak yetişmesini odaklanmaktadır (Mindes, 2008, ss.150).

Her bir kavram, çocuğun ilgi alanlarının tespiti ve ele alınan konunun kapsamının tespiti için yönlendirici rol oynar. Şurası açık ki, ele alınacak konuların seçimi ve eldeki konuların gelişimi, çocukların deneyimleriyle, gelişim seviyeleriyle ve yetenekleriyle de doğrudan alakalıdır. Örneğin zamansal devamlılık 4 yaşındaki bir çocuk için dede ve ninelerle ilgili konuları işaret ederken 3'üncü sınıftaki bir öğrenci için küresel erişim dünyanın öteki ucundaki bir yaşıtıyla e-postalaşmayı ifade edebilir. NCSS temaları öğretmenlere tarih, coğrafya ve ekonomi, yurttaşlık ve siyasi bilimler konularında içeriği genişletme ve daralta imkânı sunarken aynı zamanda, çok kültürlülüğe karşı memnuniyet geliştirir. Hem içerik hem de strateji, duyarlı bir toplumu oluşturan bireyleri, gelişim ve öğrenmeyi güçlendirmeyi, eğitim programını planlamayı, önemli hedefleri başarmayı, çocukların gelişim ve öğrenmesini değerlendirmeyi sağlaması gerekmektedir (Odhiambo, Nelson, ve Chrisman, 2016).

Tematik eğitim programına ilişkin bazı temel prensipler vardır, eğitimsel süreçler planlanırken bu prensiplerin gözden geçirilmesi gerekir. Bunlar sırasıyla; çocukların önceden bilgi sahibi olduğu konular üzerine çalışmak, soyut kavramlar yerine sosyal bilgilere ait kavramlar ve konular çerçevesinde yapılan çalışmalar, çocukların bizzat uğraşacağı çalışmalara odaklanmak, çocuğun ilgi duyduğu konulara odaklanmaktır. Buna ilişkin uygulama örnekleri; okulu, sınıfı, yaşanılan toplumu gösteren görseller çizmek; çocukların kardeşlerinin ve ebeveynlerinin doğduğu tarihleri dikkate alarak çizcekleri bir zaman çizelgesi yapmaları; mahallede yer alan bir gölde yüzmenin neden yasak olduğunun ya da bir uçağın havada nasıl kalabildiğinin incelenmesi olabilir.

Buna ek olarak öğrenme merkezleri ve dramının dâhil edildiği sosyal bilgiler eğitim programı çocuklar ve onların çevrelerindeki dünya arasında köprü kuran temel bir sosyal bağdaştırıcı rolünü oynar.

Değişik kostümler giyerek farklı rolleri oynamak, hikâye anlatımı, şarkı söyleyip dans etme, mülakat, reklam yapma, skeçler, canlandırma, yüksek sesle kitap okuma, teknolojik kaynaklar (Atlaslar, Anayasa, Tarih ve bağımsızlık savaşları) (Odhiambo, Nelson, ve Chrisman, 2016) insanların yaşadığı yerler, oyuncaklar ve oyunlar, aileler, dostlar, toplumumuz, yediklerimiz, farklılıklar ve benzerlikler, tatiller ve kutlamalar, beş duyu, müzik, kahramanlar, hava durumu, hayvanlar, dans ve hareket, evcil hayvanlar, renkler, toplum dayanışması, haritalar (Wallace, 2005) gibi birçok tema uygulamalarda kullanılabilir. Bu ve benzeri konular, çocukların ilgisini çekebilecek ve yeteneklerini geliştirebilecek şekilde ve çeşitli seviyelerde uygulanabilir. Bu konular arasına günün güncel ve özel gelişmeleri de dikkate alınarak daha niceleri eklenebilir. Konular ve seçilen faaliyetler yerel, bölgesel ve ulusal öğrenme standartları dikkate alınarak yeniden belirlenebilir. Böylece çocukların mümkün olan en etkin şekilde tarih, coğrafya, iktisat, siyaset bilimleri ve sosyoloji gibi bugünün konularıyla yarının karşılaşılacak temel hususlar hakkında gelişme sağlamasına imkân sağlanır (Mindes, 2008).

Bütünleşik Yaklaşım

Yerinde gelişimsel uygulamalar bütünleşik bir planlamayı ve eğitim yaklaşımını gerektirir. Bütünleşik yaklaşım, çocukların öğrenme tabiatlarına da uygun şekilde eğitim sürecini yürütmeyi amaçlar. Erken yaştaki çocuklar için hazırlanacak eğitim programları da asla unutmamamız gereken en önemli husus, eğitim programı konuları listesindeki tüm konuları tek tek ele almaktan ziyade çocuğun ilgi ve ihtiyaçlarına cevap verebilecek bir hızla ilerlemek olmalıdır (Melendez, Beck ve Fletcher, 2000).

Proje Temelli Yaklaşım

Çocuklara uygun şekilde tasarlanan bir diğer öğrenim stratejisi de proje bazlı yaklaşımdır. Ele alınacak iyi bir konu, çocuğun ailevi deneyimleri, yerel topluluğun ihtiyaçları, güncel olaylar, yakın ve uzak coğrafyada yaşanan güncel olaylar ve doğal yaşantı esnasında karşılaşılma olasılığı yüksek olan konular arasından seçilmelidir.

Öğrenme Merkezleri ve Çeşitleri

Öğrenme ortamları öğrencilerin özgürlüklerini sınırlamayan ve sorumluluk duygularını geliştiren bir şekilde kurgulanmalıdır. Ortam ne kadar zengin şekilde tasarlanırsa çocuklar da yeni ilgi alanlarını keşfeder, yeni yetenekler ve bilgiler edinir. Etkin bir sınıf ortamı oluşturmak için temel bazı

süreçler vardır. Etkin bir sosyal bilgiler sınıfında toplantı odaları, kişisel eşyaların konulacağı dolaplar, sınıf kütüphanesi, yazı ekipmanlarının konulacağı bölümler, elde yapılmış oyuncaklar, sanat ve inşaat malzemeleri, mutfak aksesuarları, müzik, drama ve dans gibi etkinliklerde kullanılabilecek ekipmanlar, internet bağlantısı olan bilgisayarlar ve sessiz ortamlar bu kapsamdaki örnekler olarak sunulabilir (Melendez, Beck ve Fletcher, 2000).

Öğretim merkezlerinin her ne kadar her bir yaş grubu için apayrı içeriklere sahip olması gerekiyorsa da bazı asgari müştereklerin merkezlerden yararlanacak olan çocukların yaş gruplarından bağımsız olarak sağlanması gerekmektedir. Örneğin anaokullarında drama uygulanabilecek alanlar, yazı yazma bölgeleri, ağaç ve kumla oynama alanları bulunurken birinci sınıftan itibaren çocukların gideceği yerlerde matematik, fen, sosyal bilgiler merkezlerindeki özel tasarlanmış kutucuklar ile otobüs durağı, süpermarket ve banka gibi sosyal hayatın parçaları olan bazı konuların canlandırıldığı özel bölümler bulunur. Bu merkezler çocukların öğrenme hızlarını pekiştirirken bilişsel, sosyal, duygusal bağlamda gelişmelerine de katkı sağlamayı amaçlar.

İyi tasarlanmış öğrenme merkezleri, sosyal bilgiler eğitimiyle hedeflenen yeteneklerin geliştirilmesi için büyük önem taşır. Bu bağlamda özellikle de teknolojinin nimetlerinden en iyi şekilde yararlanılması, bağımsız öğrenme, iş birliği halinde deneyimlerin paylaşılması ve birlikte araştırma yapma kültürünün edinilmesi açısından sınıf tasarımları önem arz eder. Böylesi detaylı çalışmalar, sosyal bilgiler eğitimi konusunda çocukların da etkin olmasını ve sonuçta da ömür boyu iyi birer vatandaş olmalarını sağlar (Mindes, 2005, 2008; Wallace, 2005).

Çocukların, toplumun farklı kesimleriyle iletişim kurabildiği toplumsal yaşamla iç içe yaşayabildiği ortamlar, çocukluk dönemindeki eğitimin etkinliği üzerinde doğrudan rol oynar. Bu bağlamda çocukların ders esnasında, ileriki dönemde yaşamlarını kolaylaştıracak olan trafik kuralları ya da eşyaların nasıl depolanacağı gibi hususlarla ilgili düşünceleri en önemli kazanımlar arasında gösterilebilir. Sınıf ortamını istediğiniz resmi çizebildiğiniz bir “palet” olarak değerlendirirsek, sınırsız olanaklara sahip olduğumuz görülür (Wallace 2005).

Okul öncesi sınıfları tipik olarak sanat, müzik ve drama merkezlerine sahiptir. Bu tür merkezlerin amacı çocukların gelişimsel becerilerini artırmak zengin deneyimlerle yaratıcılıklarını desteklemektir (Melendez, Beck ve Fletcher, 2000). Sosyal bilgiler merkezleri sosyal bilgiler becerilerini geliştirmek için geçerli bilgilerin öğrenilmesi için kurgulanan yaratıcı merkezler olarak anılmaktadır. Bu tür merkezlerin kurulması için çok çeşitli materyaller kullanılmaktadır. Kullanılan malzemelerin çeşitlerine göre merkezlerin isimleri de coğrafya merkezleri, mevsimsel merkezler, yakın çevre merkezleri gibi farklı isimler de alabilmektedir.

Etkin öğrenme merkezlerinde bulunması şart olan iki temel unsur vardır. Bunlar çocuklarla ve sınıf içinde söz konusu merkezlerin amaçlarına dair bilgilerdir (Melendez, Beck ve Fletcher, 2000). Bu merkezler çocukların algısal, sosyal, duygusal ve gelişimsel alanlarda da gelişimlerine katkıda bulunmayı hedefler. Oyuncaklar, semboller, sınıf içi malzemeler, çocuk edebiyatı ürünleri, teknoloji kullanımı (TV, bilgisayar, internet) bu tür merkezlere yerleştirilebilecek temel materyaller olarak ifade edilebilir (Melendez, Beck ve Fletcher, 2000; Mindes, 2008). Çocukların yaşamlarını, dostluklarını ve oyun oynadıkları çevreyi eğitim esnasında da kullanmak sosyal bilgiler öğretimi açısından çok etkin bir yöntemdir. Örneğin; oyun odaklı bir çevre yaratmak gibi. Bununla beraber; çocukların sanatsal yönlerinin geliştirilmesi hem farkındalığın artması hem de sınırsız imkânlar sunulması açısından önem taşır. Reggio Emilia yaklaşımında çocukların 100 dilde kendini ifade etme yolu olduğu ve her bir dilin çocuk için bir zenginlik olduğu ifade edilir (Edwards, 2002). Müzik, görsel sanatlar, fiziksel aktiviteler bu bağlamda öğrenme disiplini olarak değerlendirilir. Özellikle, erken çocuklukta fiziksel aktiviteler önemli olarak değerlendirilmekte ve çocukların bedenini kullanarak öğrenme sürecine katılmaları öğrenmeleri daha eğlenceli ve kalıcı hale getirmektedir (Melendez, Beck ve Fletcher, 2000; Wallace, 2005).

Çocuklar vücutlarını büyük kas becerilerini kullanıp hareket ettirerek dünyayı hem algılamayı hem de keşfetmeyi sever. Bu nedenle çocukların çevrelerinde gördükleri her şeyi dans ederek ya da drama yaparak gösterebilecekleri imkânlar sağlamak gerekir. Çocukların koşması, dans etmesi, zıplaması, duvara tırmanması, 3 tekerlekli bisiklet ya da scooter (kaydırak) kullanması gibi imkânlar sağlanmalıdır. Beyinsel fonksiyonların geliştirilmesini odak alan öğretim tarzı öğretmenin hareketi, matematiği, müziği, dramayı, sanatı ve beden eğitimini dikkate alan bir şekilde eğitim programı hazırlaması beklenir. Bu yüzden her bir etkinlik için uygulama ve öğrenme ilkelerinin net olarak belirtilmesi gerekmektedir (Wallace, 2005). Örneğin alan gezileri için; gezi kapsamının ve sosyal bilgiler çalışmalarının örtüşmesi, uygun gezilerin ve güzergâhların seçimi, eğitim programıyla uyumlu gezi planlaması ilkeleri kapsamında yapılması geziyi hem eğlenceli hale getirecek hem de kalıcı öğrenmeler sağlanacaktır. Mutfak atölyesi etkinliklerinde; yemek pişirerek elde edilen faydalar, yemek hazırlama esnasında çocuklara verilen çeşitli uyarılar, resimlerle anlatılan tarifleri okulda hazırlamak şeklindeki davranışlar örnek verilebilir.

Öğretmenin Rolü

Öğretme-öğrenme sürecini yapılandırmada ve sınıfta başarının gidişatında en önemli mimarlarından biri de öğretmendir. Erken çocukluk çağında yer alan öğrencilerin başarısı için gerekli eğitim programı belirleyen, konuları hangi yöntemle işleyeceğini belirleyen ve işlediği konuları her bir öğrencinin anlayabileceği şekilde anlatan kişi olan öğretmenin çocuk psikolojisinden, çocukların gelişimsel süreçlerinden anlaması çok önemlidir. Her ne kadar okul öncesi çağındaki öğrencilerin

eğitimi çok özel bir hazırlık gerektirse de öğretmennin aynı zamanda sosyal bilgiler konusunda da kendini geliştirmiş olması gerekir.

ABD Ulusal Sosyal Bilgiler Ulusal Birliği (NCSS) ve Ulusal Küçük Çocuklar Birliği (NAEYC) tarafından erken yaştaki çocukların öğretmenleri için hazırlanan kılavuzlarda da öğretmenlerin sosyal bilgilerle ilgili kavramları öğrenmeleri için çocuğun gelişimsel durumuna da uygun çalışmalarını yapmaları önerilir. Jean Piaget ve Lev Vygotsky'nin temellerini attığı yapısalcı yaklaşımın getirdiği kavramsal çerçevenin de temeli budur. Erken yaştaki çocukların eğitimi oldukça kapsamlı bir iştir Mindes, 2008; Wallace, 2005).

Okul öncesi dönemde eğitim konusuyla ilgili çalışmalar yapan uzmanların üzerinde uzlaştığı en önemli husus çocukların, etraflarında yer alan her şey ve herkesle iletişim halinde uygulama yaparak öğrenmeyi sevdiğidir. Erken dönem çocukluk çağındaki çocuklara ders veren bir öğretmen, sosyo-drama oyunlarına uyumlu bir çevrede çalışmalarını yürütür çünkü öğrenme esasen sosyal bir iştir (Wallace, 2005, ss. 43-44). Kostelnik ve arkadaşları (2011), iyi bir erken çocukluk sosyal bilgiler eğitimcisinin üç temel özelliğinden bahsetmişlerdir. Bunlar sırasıyla; çocukları birey, grup ve kültürel olarak ayrı ayrı değerlendirebilmek, süreçleri iyi okuyabilmek ve planlama yapabilmek, öğretim süreçlerini anlayabilmek şeklindedir. Bu nedenle öğretmenin temel rolü öğrenciyi sonraki adımları için yönlendirici olmak, eğitim ortamını en iyi şekilde ayarlamak, kolaylaştırıcı olmak, gözlemlemek, değerlendirmek, öğretmek ve plan yapmaktır. Bu çoklu ilkeleri ve görevleri yerine getirecek bir öğretmenin hem öğrencilerini hem de ele alacağı konuları tam olarak özümsemesi; yaratıcı, dikkat çekici ve eğlenceli şekilde öğrencilerine aktarabilmesi gerekir (Kostelnik, Soderman ve Whiren, 2011).

Okul öncesi çocuklarına öğretmenlik yapmanın en önemli unsuru eğitim programını uygulamak değil çocuklarla beraber olmaktır. Bu yaklaşım okul-içi ve okul-dışı ortamdaki ilişkileri, sosyal bilgilerin temel kavramlarını temel olarak değerlendirir, çünkü sosyal bilgilerin temel konusu insanların birbiriyle, üyesi buldukları gruplarla, toplumla ve nihai olarak dünyayla nasıl iletişim kurduklarıdır. Çocuklarla ilgili olarak yapılacak bu kapsamdaki araştırmalar sosyal dünyayla onların ilişkilerinin çözülmesi açısından önem arz eder. Öğretmen çocuğun sosyal yaşantıda karşılaşabileceği olası durumları sınıf ortamında canlandırmasını sağlayarak, çocuğun farklı durumlarla karşı karşıya kaldığında bocalamamasını ve en doğru şekilde çözüme ulaşmasını sağlar (Mindes, 2008).

Materyal ve Kaynaklar

Okul öncesi eğitimde sosyal bilgiler eğitimi için çok yönlü, geniş yelpazede birçok kaynak öğretim-öğrenme sürecine dahil edilebilir. Bu bağlamda önemli olan nokta öğretmenin temaları ve kazanım-göstergeleriyle ilişkili kaynaklara ve materyallere ulaşılması önemli noktalardan biri olarak ifade edilebilir. Üç boyutlu materyaller (harita, küre vb.), çocuk edebiyatı ürünlerinden temayla ilişkili

eserler, alan gezileri, misafir konuşmacılar/uzmanlar, sanat ve yaratıcı etkinliklerin başlıca materyal ve kaynaklardandır (Melendez, Beck ve Fletcher, 2000; Wallace, 2005). Örneğin; okul öncesi eğitimde coğrafyayla ilgili uygulanabilecek beş tema şu şekilde olabilir: Yer, konum, insan-çevre etkileşimi, yer küre hareketleri, bölgeler. Bu bağlamda; tematik öğretim yaklaşımı içinde doğayla ve coğrafik farkındalıkla ilgili süreçler uygun içeriklerle (su ya da havanın değişimleri, dünya hareketleri, gece-gündüz oluşumu, gölgeler, hayvanların yer değiştirmeleri, heyelan veya erozyon gibi toprak değişimleri, toprak çeşitleri, bitki örtüsü, tarım, mevsim değişiklikleri, çevre kirliliği, çevresel koruma, enerji kullanımı) harmanlanarak öğrenme sürecinin kaynakları oluşturulabilir. Sınıf ortamını farklı çeşitlerdeki haritalarla (topolojik, yarı yapılandırılmış ya da dilsiz haritalar), zenginleştirerek materyal alternatifleri artırılabilir.

İfade özgürlüğü sürece yönelik önemli deneyimlerdendir. Bu bağlamda disiplinler arası yaklaşımla çocukların sosyal farkındalıklarını güçlendirme, yaşadıkları dünyayı anlamlandırmada sanat ve yaratıcı etkinlikler önemli bir boyut olarak ifade edilebilir. Öğretmen perspektifi ve materyaller yaratım süreci için önemli birer uyarıcıdır; ancak gerçek ürünler öğrencinin zihninde yapılandırdıkları ve çocuğun istediği ifade özgürlüğü şekliyle yaşamından sunduklarıyla anlam kazanır. Küçük çocuklar için bu tür deneyimler sosyal kavramları, tarihsel olayları ve soyut coğrafik kavramları daha iyi anlamlandırmada anlamlı fırsatlar sunar. Buna ek olarak; ulusal alan yazınında sanatın ve dramının öğretmenlerin sınıf ortamında kullanması ve öğretmen adaylarının bu konuya ilişkin bilgi düzeyinin yüksek olması, öğrenme süreçlerini daha nitelikli planlamalarını sağladığı vurgulanmıştır. Dolaylı olarak bu durum çocukların gelişimsel alandaki çıktılarına da olumlu etki eder.(Oğuz, 2011, 2013).

Tematik programlamaya dahil edilmiş, dengeli bir şekilde farklı sanat türleriyle harmanlanmış sanat etkinliklerinin birçok yararı bulunmaktadır. Örneğin çiftlik teması çok yönlü sanat etkinlikleriyle (müzik, dans, görsel sanatlar, tiyatro ve edebiyat) okul öncesi çocukları tarafından keşfedilebilir. Bununla beraber, okul öncesi dönem çocuklarının soyut kavramlarla çalışabilmesi için de sanat en etkili yollardan biridir. Sanatla ilgili öğrenmeler, çocukların yaşam hakkında ve hayatla ilgili bilgiler edinmeleri için de hem cezbedici hem de çok yönlü bir yöntemdir. Özellikle sanat erken çocukluk sosyal bilgiler eğitim programının kültür, bireysel gelişim, kimlik ve küresel bağlantılar boyutlarını dahil etmek için olanaklar sağlar.

Folklorik farklı objeler ve öğeler, gazeteler, fotoğraflar, farklı türdeki çocuk kitapları, filmler, dergiler, kartpostallar, web site ziyaretleri, dolgu oyuncaklar, bez bebekler, kukla ya da maskeler alternatif materyaller olarak da kullanılabilir (Melendez, Beck ve Fletcher, 2000). Sanatsal ürünler, sanat eserlerinin reproduksiyonları uygulamalı davranışlarla çocukların başka bir kültürü keşfetmelerini sağlar. Görsel-işitsel materyaller, kitaplar, ürünler, objeler ve resimler çocukların somut

deneyimlerle daha iyi anlamasına, algılarını bu tür deneyimlerle netleştirerek anlamalarını genişletirler. Örneğin çikolata fabrikasına yapılan bir alan gezisi esnasındaki çekilen bir video faydalı bir materyal olabilir. Grafikler, tablolar, çizelgeler de kavramların kalıcılığını sağlamak adına önemli ve destekleyici materyallerdendir. Referans materyaller çocukların araştırma-soruşturma becerilerini zenginleştirir. Yazılı ve sözlü basın kaynakları başta olmak üzere referans materyaller şu şekilde sıralanabilir: Gazeteler, dergiler, sözlükler, televizyon haberlerinden kesitler, eğitici videolar, tarihsel öneme sahip konuşmaların ses kayıtları ve takvimler sosyal bilgilerle ilgili araştırma becerilerinde destekleyici olarak yer almalıdır. Bu kaynaklar özellikle güncel konularla ilgili çalışmalarda önemlidir (Melendez, Beck ve Fletcher, 2000, ss. 110).

Değerlendirme

Değerlendirme, etkin bir eğitim için en önemli unsurlardan biridir. Eğitim programı planlaması yapılırken ve eğitim programı uygulanırken, öğretmenlerin öğrencilerinin neler öğrendiklerini, ne kadar öğrendiklerini ve eğitim programı ile amaçlanan hedeflere doğru ilerleme kaydedip kaydetmediklerini takip etmek için değerlendirme gereklidir. Okul öncesi dönemde, öğretmenler çocukların ne bildiklerini takip etmeli, bu bağlamda etkin bir öğretim imkânı sağlamalı ve öğretim süreci içinde ve sonunda öğrencileri sürekli olarak değerlendirmelidir (Wallace, 2005). Sadece gözlem yapmak bile okul öncesi öğretmenleri için çok önemli sonuçlar verir. Sınıf içinde özel ve kapsamlı değerlendirmeler yapmak için ise öğretmenin çocuk hakkında ayrıntılı veri toplaması gerekecektir. Bu bağlamda dokümantasyon ve öğretmen günlükleri etkili olabilir. Özel ve kapsamlı değerlendirmeler yazılı çalışmalar, deneysel yaklaşımlar, aktivitelerdeki performanslar, kontrol listeleri ve grup projeleri gibi detaylı unsurları içerir.

Okul öncesi dönemde çocuğu süreç içinde gözleme ve çoklu değerlendirme araçlarını, alternatif değerlendirme yöntemlerini kullanma sosyal alan gelişimini değerlendirme açısından önem arz etmektedir. Sosyal alan ve sosyal bilgilerle ilgili değerlendirme yapılırken, gözlem, kontrol listeleri, informal görüşmeler, performans görevleri, çocukların ürünleri, portfolyolar, anekdotlar, anketler, gelişim raporları (Seefeldt, Castle ve Faconer, 2014, ss.13) rubrikler, otantik değerlendirme, derecelendirme ölçekleri değerlendirme araçları olarak yer alabilir. Bununla beraber, aileler de değerlendirmenin bir parçasıdır. Ailenin dâhil edildiği katılımlı değerlendirme çalışmaları da çocukları değerlendirme kapsamında ele alınır (Wallace, 2005). Değerlendirme için alternatifler ise sınıf içi ya da sınıf dışı aktiviteler olarak ele alınırken; görsel sunumlar, grafik ve şekiller, duvar boyaları, görseller, videolar, multimedya imkânlarıyla hazırlanan sunumlar, hikâye haritaları, sözlü sunumlar, piyesler, oyunlar, röportajlar, sözlü raporlar, simülasyonlar, şarkılar, şiirler ve koro okumaları gibi sıralanabilir (Mindes, 2008; Wallace, 2005).

Tartışma

Ulusal Perspektifle Türkiye’de Erken Çocukluk Eğitiminde Sosyal Bilgiler Eğitimi:

Uygulamaya ilişkin Noktalar

Erken çocuklukta sosyal bilgiler eğitiminde öncü ülke olan ABD; çocuğun sosyal gelişimi, empati yeteneklerinin geliştirilmesi, ahlak algısını oluşturma, farklı topluluklarda ahlaki gelişim, sosyal sorumluluk duygusunun pekiştirilmesi gibi erken çocukluk sosyal duygusal gelişim alan hedeflerini NCSS sosyal bilgiler standartlarıyla ilişkilendirerek demokratik bir toplumun zeminini oluşturmaktadır. ABD perspektifinde; siyasi kavramlar (siyasi sosyalleşme), siyasi sembollerin öğrenilmesi (bayraklar, müzik, milli kişilikler ve simgeler, edebiyat) bu kapsamdaki örneklerden olabilir (Melendez, Beck ve Fletcher, 2000, ss. 178- 200). Mindes (2014) sosyal bilgiler eğitimin temelini çocukları global ekonominin kazananları ve iyi vatandaşlar olmasına yardım eden bir toplum olması görevini üstlenmiş bir yapıya dayandığını vurgulamıştır. Sosyal bilgiler erken çocukluk programının içerik ve süreç olarak canlı ve hayati öneme sahip bölümünü oluşturmaktadır. Global dünyanın etkin, yetkin ve etik insanlarını yetiştirme konusunda büyük bir umut sunar. Nitelikli öğretmenlerin desteği ile çocuklar sadece vatandaşlık eğitimi üzerine içerik ya da davranışları içselleştirmekle kalmayacak aynı zamanda nasıl öğreneceklerini ve çoklu perspektiflerle nasıl düşüneceklerini öğreneceklerdir (Mindes, 2005).

Bronfenbrenner’in Ekolojik Kuramına göre çocuk, zamanla gelişip değişen bir sistemler dizisinin içine doğar. Çocuğun çevresi ile iki yönlü etkileşimleri deneyimlerine bağlı olarak çocuğun gelişimini de etkiler (Bronfenbrenner ve Morris, 2006). Bu bağlamda öğrenciye sunulacak zengin yaşantılar, çevresindeki etkileşimde olduğu kişiler (ebeveyn, öğretmen, akran vb.) önemli öğelerdir. Bu bağlamda ev ortamında ebeveynin, okul ortamında öğretmenin rolü ön plana çıkmaktadır. Uluslararası bağlamda; erken dönem çocuk eğitimiyle ilgilenen öğretmenler ve uzmanlarla yapılan araştırmalarda öğretmenlerin ve uzmanların çoğu sosyal bilgiler eğitimi konusunda yeterli yardım alamadıklarından şikâyet etmektedir. Aynı zamanda eğitimciler ve uzmanlar, belirsiz ve oldukça ciddiyetsiz bir şekilde yapılan sosyal bilgiler eğitiminin hem çocuklar hem de genel manada toplum için ciddi sıkıntılar doğurabileceğini ifade etmektedirler. Sosyal bilgilerin öğretilmemesi ya da sosyal bilgiler eğitiminin yanlış yapılması sonucu yaşanacak sorunlar kişilerin birbirleriyle etkin şekilde iletişim kurmalarına ve üyesi oldukları toplumun daha demokratik ve özgür olmasına katkı sağlama konusunda engeller ve güçlükler oluşturabileceği konusunda görüş birliğini mevcuttur. Bazılarına göre ise sosyal bilgiler çocukların coğrafya ya da tarih öğrenmesini sağlamaktadır. Az sayıdaki öğretmene göre ise sosyal bilgiler temel olarak sosyal hayatla ilgili her şeyi kapsamaktadır. Diğerlerine göre ise sosyal bilgiler eğitim programı sadece dünyanın diğer köşelerindeki farklı hayatların öğretildiği bir eğitim programıdır (Maxim, 1999; Melendez, Beck ve Fletcher, 2000). Oysa

Akhan ve Çetin-Şimşek'in (2015), okul öncesi öğretmen adaylarının sosyal bilimlere yabancı olmadığını, ilgi duyduklarını ve olumlu görüşlere sahip oldukları görülmüştür. Öğretmen adaylarının hepsinin tarih ve coğrafya disiplinleri ile ilgili okul öncesi dönemde etkinlik olması yönünde görüş bildirmiştir. Ayrıca öğretmen adaylarının henüz uygulama boyutunu göremedikleri için bütüncül bir perspektifte (uygulamaya ilişkin görüşler, sorunlar ve güçlükler, öğretme-öğrenme süreci vb.) değerlendirememiş ya da yorumlayamamış olabilir. Ancak; okul öncesi öğretmen adaylarının bu pozitif algısında ve olumlu bir çerçeve çizmesinde okul öncesi eğitim programının esnek bir yapıya sahip olması ve öğretmenlerin içeriği kendisinin belirlemesinin etkisi olarak yorumlanabilir. Nitelikli sosyal bilgiler eğitimi çok çeşitli eğitim yöntemlerinin ve kaynaklarının en etkin şekilde kullanılmasını da gerektirir. Türkiye'de Okul Öncesi Eğitim Programı bağlamında düşündüğümüzde içeriğin olmaması (MEB, 2013) olası yapılacak sosyal bilgiler eğitiminin bölgeler, şehirler, okullar ve hatta sınıflar arasında bile farklılık gösterecek olsa dahi temel odak noktaları olan eleştirel düşünme, problem çözme ve araştırma becerilerinin geliştirilmesi hususları aynı olabilir. Her ne kadar sosyal bilgiler eğitim programının tamamında yer alsa da sosyal yetilerinin edinilmesinin önemi her aşamada vurgulanmalı ve bu bağlamdaki faaliyetler dikkatli şekilde uygulanmalıdır.

Öğretmenlerin bilgi yeterlikleri ve pedagojik becerilerini yüksek kalitede öğretim sürecine dönüştürme, öğretme-öğrenme sürecini çocuk merkezli ve interaktif şekilde yapılandırabilme için sürdürülebilir ve gözlenebilir bir profesyonel gelişim ağına ihtiyacı vardır. Öğretmenler süregiden profesyonel gelişim fırsatları, davranışsal sorunları önlemedeki problemler, her çocuğun düzenli gözlemi için hizmet içi eğitimlere ve workshoplara ihtiyaç duyar (Sheridan ve diğerleri, 2010). Kostelnik, Soderman ve Whiren (2011) öğretmenleri sosyal alanda eğitim yaparken 12 farklı stratejinin altını çizmiştir. Öğrencilerin okuldaki arkadaşlarının isimlerini öğrenerek arkadaşlıklar kurmalarına, okulda öğrenciler arası sosyal etkileşimi güçlendirerek çocukların arkadaş edinmesi, çocukların daha fazla iş birliğine açık olması, yardımsever olmaları, başkaları için empati kurmasına, farklılıklar konusunda daha olumlu bir tavır takınmalarına yardım etmek başlıca öğretmen davranışları olarak ifade edilmiştir. Sosyal yetileri geliştirici etkinlikler yapmak, çocukların rahatça tartışabileceği, fikir jimnastiği yapabileceği bir sınıf ortamı oluşturmak, çocukların basmakalıp fikirlere sahip olmasının engellemek, çocukların yakın ve uzak çevrelerini korumayı öğrenmeleri, çocukların demokrasi gibi sosyal kavramları sınıf ortamında deneyimlemelerini, çocukları sosyal bilgilere ilişkin kavramları projeler ve kavramlarla anlamalarını sağlamak başlıca diğer stratejilerdir (Kostelnik, Soderman ve Whiren, 2011; More, 2012).

Sosyal bilgiler eğitimi (tarih, coğrafya, değer-karakter, sosyal beceri eğitimi) çocukların sosyal duygusal gelişimlerini artırmak, çocukların toplum algısını oluşturmak için temel bir alandır (Friedman, 2005; Neill, 2015). Sınıftaki öğrenme merkezlerindeki materyaller, çocuklar arasındaki

etkileşim, günlük rutinin farklı bölümleri çocukların öğrenmelerine altı anahtar gelişimsel göstergelerle katkı sağlar. Bu göstergeler *çeşitlilik, toplum roller, karar verme, tarih, coğrafya ve ekoloji* olarak sıralanabilir. *Çeşitlilik*; çocukların insanların farklı karakterler, ilgiler ve yetenekleri olduğuna ilişkin algı oluşturmasını içerir. Çok kültürlü eğitim çocuklara kendi kültürleri farklı bölgelerde yaşayan insanların kültürleri, ve ülkeler hakkında farkındalık edinip, bilgi edinmesini sağlar. Çok kültürlü eğitim anlayışı global bir erken çocukluk eğitimi ve global bir sosyal bilgiler eğitimi anlayışı kapsamında ele alınmalıdır. Global bir eğitim anlayışı dünya üzerindeki farklı kültürleri tanıma, farklı kültürelere karşı empati kazanmayı, dünya vatandaşı olmaya yönelik alt yapıları destekler (Melendez, Beck ve Fletcher, 2000). *Toplumdaki roller*; çocukların toplumda insanların farklı rollere ve işlevlere sahip olduğunu tanıması olarak ifade edilebilir. *Karar oluşturma*, çocukların sınıf içinde karar oluşturma sürecini temsil eder. Ayrıca çocukların demokrasiyle (bir gruba dâhil olma, uzlaşma, dinleme, konuşma becerisi, konuşma sırası vb.) ilgili deneyimlerini artırmak ve anlamlarını genişletmek için demokrasi katılımlı çalışmalar karar verme becerilerini geliştirme için önemli olacaktır (Mindes, 2008, 2014). *Coğrafya*; çocukların çevrelerindeki coğrafik yerlerin özelliklerini ve konumlarını anlamalarını sağlarken; tarih, çocukların geçmiş, şimdiki zaman ve geleceği, *ekoloji ise*; çocukların çevreye duyarlı olmanın önemini anlamaları üzerine kurulmuştur (Neill, 2015).

Okul olgunluğu okul öncesinde önemli meselelerden biri olup ilkokula hazır oluşu nitelendirir. Çünkü okul olgunluğu; fiziksel gelişim, sosyo-duygusal fonksiyonlar, öğrenme yaklaşımları, dil/okuryazarlık gelişimi ve bilişsel gelişimi içeren çok boyutlu bir yapıdır (Eisenberg, Valiente, ve Eggum, 2010). Ayrıca okul olgunluğu, çocukları akademik, sosyal ve duygusal olarak anaokuluna ya da ilkokula hazırlarken erken çocuklukta gelişimsel izlemeyi ve değerlendirmeyi sağlama açısından da işlevlere sahiptir. Sosyal bilgiler öncelikle sosyal gelişim alanında becerileri ve davranışları artırmak üzere, çocukların okul olgunluğuna ilişkin becerilerini ve yeterliklerini artıran ve güçlendiren bir yapı sağlar. Sosyal-duygusal yeterlik okul öncesi çocukların okul olgunluğu için de anahtar bir ögedir. Ev ve okul içine entegre edilmiş erken eğitim ve müdahale programları çocukların sosyal-duygusal yeterliğine ilişkin okula hazırbulunmuşluğunu destekler (Sheridan ve diğerleri, 2010). Çocuklar doğuştan itibaren doğal gözlemcilerdir ve çevresindeki her şeye anlam yükleyerek zamanla yeni öğrenmeleri inşa eder. Çocuklar sınıf ortamında karar alma süreçlerine katılırken, günlük yaşam rutinlerini yerine getirirken hayatla ilgili yaşam becerini ve sosyal bilgilerle ilgili temel becerileri öğrenmiş olurlar (Friedman, 2005; Neill, 2015). Çocuğun ilk etkileşime girdiği yer olan aile çevresi daha geniş sosyal çevresi için ilk sosyal anlamlandırmaları yaptığı yerdir. Bu bağlamda; Çocuğun sosyal etkileşime girdiği en yakınındaki kişi aile de önemli bir boyutu oluşturmaktadır. Okul öncesi eğitimde eğitim sürecine ailenin katılımı, ev ortamı, ebeveynlerin karakteristik ve demografik özellikleri, tutumları çocuğun gelişimsel çıktılarını ve okul başarısını artırmada önemli bir faktördür.

Sosyal alan gelişimiyle ilgili tüm etkinliklerde planlama sürecinde aile boyutu düşünerek hazırlanması önemli uygulamalardan biri olabilir (Epstein, 2011).

Sosyal bilgiler eğitimiyle bütünleştirilmiş okul öncesi programının sosyal bağlamda çocukları destekleyecek nitelikli öğrenme çevreleri sağlar. Erken dönem çocukluk eğitiminde uygulanan gelişimsel programlar, çocuğun doğumundan 8 yaşına kadar olan süreç ile tarihsel konular ve günümüz sosyal ve toplumsal gelişmelerini dikkate alır. Bu bağlamda sorumlu ve değer veren bir çevre oluşturulması, çocukların ailenin ve toplumun genelini yansıtması konusunda en önemli unsurlar olduğu, çocukların entelektüel gelişimini dikkate alan bir ortamda ve bu bağlamda kurgulanmış etkinliklerle eğitimin planlanması gerektiği önem arz etmektedir. Bu bağlamda; çocukların kendi kendilerine yeterli, çevrelerine saygılı ve sorumluluk sahibi bireyler olarak yetişmesi için aile ve toplumun geneliyle iletişim halinde kurgulanacak eğitim programları uygulanması gerektiği unutulmamalıdır (Mindes, 2005). Ülkemizde 66 aydan sonra okula başlayan çocuklar için Sosyal Bilgiler dersine hazırlayıcı bir ders olan Hayat Bilgisi dersi büyük bir öneme sahiptir. Okul öncesi eğitim programı gibi bütüncül bir anlayışla hazırlanan hayat bilgisi programı, hem kendi içinde hem de okul öncesi eğitim programı ile birçok açıdan sarmal ve benzer bir yapıya mevcuttur (MEB, 2013, 2017). Özellikle beceri, değer, davranış ve tutumların kalıcılığının sağlanması adına 6 yaşından 8 yaşına kadar olan dönemde hayat bilgisi dersi programı sosyal gelişimin ve çocuklar için toplumsal farkındalıklarının artırılmasını sağlayabilir.

Ulusal alan yazınında erken çocukluk eğitiminde sosyal bilgiler eğitimi çalışmalarına bakıldığında son yıllarda bir ivme kazanıldığı görülmektedir (Akhan ve Şimşek Çetin, 2015; Aktın, 2014, 2017; Aktın ve Dilek, 2014; Coşkun-Keskin ve Daysal-Ersoy, 2012; Coşkun-Keskin ve Kırtel, 2012; Tuğrul ve Güler, 2007). Bu çalışmalar araştırmacıların alana olan ilgisinin arttığını gösterirken ve yeni perspektifler ve çıktılara sahip olmada umut vericidir. Bununla beraber sosyal beceri eğitimi üzerine yapılan çalışmalar da bu kapsamda destekleyici araştırmalar olarak ele alınabilir (Duruoalp ve Aral, 2016; Yıldırım ve Karaman, 2016). Müdahale programları, okul öncesi eğitim programına uygunluğun da etkisiyle (MEB, 2013) kapsamında tematik ya da proje temelli öğretimlerin artırılması ulusal alan yazınında okul öncesindeki sosyal bilgiler anlayışını yapılandırmayı güçlendirir. Erken çocuklukta sosyal bilgiler eğitiminde öncülerden olan ABD’de erken yaşlarda coğrafya (Fromboluti ve Seefeldt, 1999; Tranter ve Malone, 2004) ve tarih okuryazarlığı (U.S. Department of Education Office of Intergovernmental and Interagency Affairs, 2004) kazandırma amacıyla yapılan modüler uygulamalar önemli örnekler arasında sayılabilir. Ülkemiz okul öncesi eğitim anlayışında deneysel sosyal bilgiler eğitimi çalışmalarının (örneğin; sanat ve drama), ev veya okul temelli sosyal bilgiler eğitim anlayışının, öğretme-öğrenme süreçlerini etkileyen faktörler ve yordayıcıların tespitlerinin nitelikli çıktıları getirmesi muhtemeldir.

Sonuç ve Öneriler

Sonuç itibariyle; günümüzün 'sosyal bilgiler' anlayışı sosyal bilgiler eğitimi anlayışı üzerine güncel düşüncelerde gömülüdür. Güncel düşünceler öğrenmeyle ilgili güncel teoriler, gelişimsel bakımdan uygun uygulamalar, ulusal (MEB) ve uluslararası (NCSS, NAEYC vb.) boyutta politika ve araştırma üreten kurumların perspektifleri, alan disiplinleri (tarih, coğrafya vb.), ülkelerin eğitim hedefleri, güncel program modelleri olarak ifade edilebilir. Öğretmenler sosyal bilgilerin temel hedeflerini gerçekleştirmek adına bir temele ve alt yapıya sahip olması ve tüm güncel düşünce ve anlayışları eğitim programıyla bütünleştirmesi çocukları küresel dünyanın vatandaşı olmaya hazırlar.

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 2013 yılında güncellenen (MEB, 2013) okul öncesi programının esnek, sarmal ve eklettik yaklaşıma sahip olması erken çocuklukta sosyal bilgiler eğitimi için oldukça uygun ve elverişli bir yapı sunabilir. Bu durumu özellikle sosyal alan kazanım ve göstergeleri daha çok temsil edip, destekler durumdadır. İçeriğin olmadığı okul öncesi programında öğretmen inisiyatif olarak sosyal alanla ilgili temaları ya da projeleri kendisi belirleyebilir. Alternatif eğitim yaklaşımları, özel öğretim yöntemleri ve sınıf içi hazırlanacak öğrenme merkezleri bu konuda destekleyici olabilir. Bu bağlamda okul öncesi eğitime sosyal bilgiler eğitiminin entegre edilmesinin, global bir erken çocukluk eğitimi yapısı oluşturacağı, çocukların gelişimsel çıktılarını artırıp, okul olgunluğuna önemli katkılar getireceği ve öğretme-öğrenme sürecini zenginleştireceği düşünülmektedir.

Kaynakça

- Akhan, N. E.ve Şimşek Çetin, Ö. (2015). Okul öncesi öğretmen adaylarının sosyal bilgiler eğitimine yönelik ilgilerinin ve görüşlerinin belirlenmesi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 11(2), 551-558.
- Aktın, K. (2014). Okul öncesi dönemde sosyal bilgiler eğitimi: mesleklerin öğretimine yönelik bir durum çalışması. *Turkish Studies*, 9(5), 139-155.
- Aktın, K. (2017). Okul öncesi dönemde müze eğitimi ile çocukların tarihsel düşünme becerilerinin geliştirilmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(2), 465-486. DOI: <http://dx.doi.org/10.17860/mersinefd.336734>
- Aktın, K., ve Dilek, G. (2014). Tarih/sosyal bilgiler öğretim programlarında okul öncesi dönemde tarih öğretimi: ABD örneği. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilgiler Dergisi*, 5 (16), 36-56.
- Anderson, S. (2010). *Social studies and me! using children's books to learn about our world*. USA: The Vermont Center for the Book.
- Bronfenbrenner, U., & Morris, P. A. (2006). The bioecological model of human development. In W. Damon & R. M. Lerner (Eds.), *Handbook of child psychology, Vol. 1: Theoretical models of human development* (6th ed., pp. 793-828). New York: John Wiley.

- Coşkun-Keskin, S. ve Daysal-Ersoy, D. (2012). Erken çocukluk döneminde sosyo- kültürel eğitime dair örnek bir çalışma: Mimar Sinan. *International Online Journal of Educational Sciences*, 4, 117 – 130.
- Coşkun-Keskin, S., ve Kırtel, A. (2012). Erken çocukluk döneminde Türk kültürüne ait sanat örnekleri aracılığıyla sosyo-kültürel eğitim. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 2(2), 32-51.
- Dörtbudak, Z. (Çev.) (2006). Derleme makale yazımında, konferans ve bildiri sunumu hazırlamada pratik bilgiler. *Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 3 (1). 2-4.
- Durualp, E. ve Aral, N. (2016). Altı yaşındaki çocukların sosyal becerilerine oyun temelli sosyal beceri eğitiminin etkisinin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39, 160-172.
- Edwards, C. (2002). Three approaches from Europe: Waldorf, Montessori, and Reggio Emilia. *Early Childhood Research ve Practice* 4 (1). Erişim Adresi: <http://ecrp.uiuc.edu/v4nl/edwards.html>.
- Eisenberg, N., Valiente, C., ve Eggum, N. D. (2010). Self-regulation and school readiness. *Early Education and Development*, 21(5), 681-698, DOI: 10.1080/10409289.2010.497451
- Epstein, J. L. (2011). *School, family and community partnerships (2nd edition)*. USA: Perseus Book Group.
- Friedman, S. (Ed.) (2005). Social studies in action. *Young Children*, 60(5), 44–47.
- Fromboluti, C. S., Seefeldt, C. (1999). Early childhood: Where learning begins geography with activities for children ages 2 to 5 years of age. U.S.S. Department of Education Office of Educational Research and Improvement, National Institute on Early Childhood Development and Education. Erişim Adresi: <https://www2.ed.gov/pubs/Geography/title.html>
- Koralek, D., ve Mindes, G. (2006). *Spotlight on young children and social studies*. Washington, DC: NAEYC.
- Kostelnik, M. J., Soderman, A.K. ve Whiren, A.P. (2011). *Developmentally appropriate curriculum (5th Ed.)*. USA: Pearson.
- Lackaff, J.; Mindes, G. (2013). V. Social studies background and criteria. *Social Studies Research Summary for The Work Sampling System 5th Edition*. Retrieved from https://iages.pearsonclinical.com/images/Assets/WSS_5/Research_Summary_Social_Studies_FNL.pdf
- Martin, A. (1990). Social studies in kindergarten: A case study. *The Elementary School Journal*, 90 (3), 305-317. Erişim Adresi: <http://www.jstor.org/stable/1001681>
- Melendez, W. R.; Beck, V.; Fletcher, M. (2000). *Teaching social studies in early education*. USA: Thomson Learning.
- Millî Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2013). *Okul öncesi eğitim programı (36-72 aylık çocuklar için)*. Ankara: Milli Eğitim Basım Evi.

- Millî Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2017). Hayat Bilgisi Öğretim Programı (1, 2 ve 3. Sınıflar). Ankara: Milli Eğitim Basım Evi.
- Maxim, G. W. (1999). *Dynamic social studies for elementary classrooms (7th Ed.)*. USA: Pearson Education.
- Mindes, G. (2005). Social studies in today's early childhood curriculum. *Young Children*, 60(5), 1-8.
- Mindes, G. (2008). *Teaching young children social studies*. USA: Rowmanve Littlefield Education.
- Mindes, G. (2014). *Social studies for young children: preschool and primary curriculum anchor (2nd Ed.)*. USA: Rowmanve Littlefield Education.
- More, C. M. (2012). Social stories and young children: strategies for teachers. *Intervention in School and Clinic*, 47(3), 167-174. DOI: 10.1177/1053451211423816.
- National Curriculum Standards for Social Studies [NCSS]. (1994). *Curriculum standards for social studies: Expectations for excellence*. Washington, DC: NCSS Publications. Erişim Adresi: [Authorhttps://www.socialstudies.org/standards/introduction](https://www.socialstudies.org/standards/introduction)
- Neill, P. (2015) Going from me to we: social studies in preschool. *High Scope Extensions*, 29 (1). 1-22. highscope.org/membership. adresi aracılığı ile erişilmiştir.
- Odhiambo, E.A.; Nelson, L. E.; Chrisman, J. K. (2016). *Social studies and young children*. USA: Pearson Education, Inc.
- Oğuz, A. (2011). University students' opinions about art and art education. *Humanity & Social Sciences Journal*, 6(1), 35-40.
- Oğuz, A. (2013). Sınıf öğretmeni adaylarının ilköğretim sanat derslerinde yaratıcı drama yöntemi kullanılmasına ilişkin görüşleri. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(7), 803-813.
- Seefeldt, C.; Castle, S.; Falconer, R.C. (2014). *Social studies for the preschool/ primary child (9th Ed.)*. USA: Pearson.
- Sheridan, Susan M. Dr.; Knoche, Lisa; Edwards, Carolyn P.; Bovaird, James A.; and Kupzyk, Kevin A. (2010). Parent Engagement and School Readiness: Effects of the Getting Ready Intervention on Preschool Children's Social-Emotional Competencies. *Early Education & Development* 21(1), pp. 125-156. doi: 10.1080/10409280902783517
- Tranter, P. J., ve Malone, K. (2004). Geographies of environmental learning: An exploration of children's use of school grounds. *Children's Geographies*, 2 (1), 131-155.
- Tuğrul, B. ve Güler, T. (2007). Okul öncesi çocuklarına yönelik sosyal çalışma alanında tarih ve coğrafya eğitimi. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* , 3(33). 29-35.

- U.S. Department of Education Office of Intergovernmental and Interagency Affairs (2004). Helping your child learn history. Washigton, DC.: Education Publications Center U.S. Department of Education. Erişim Adresi: <https://www2.ed.gov/parents/academic/help/history/history.pdf>
- Wallace, M. C. (2005). *Social studies-all day, every day in the early childhood classroom*. USA: Thomson Delmar Learning.
- Yıldırım, G. ve Karaman, N. N. (2016). Okul öncesi dönemdeki çocukların sosyal duygusal uyumları ile sosyal beceri düzeyleri arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *Electronic Turkish Studies*, 11(9), 965-978.

Exploring Social Studies with Young Children : Reviewing The Significance of Social Studies in Early Childhood Education

Social studies are daily life experiences for young children. The early years are the ideal time for children to understand democratic norms and values (justice, equality, etc.) in terms of smaller entities (the family, classroom, community). Implementing these concepts to nationally and the globally could be easier (Melendez, Beck & Fletcher, 2000; Odhiambo, Nelson, ve Chrisman, 2016). During the preschool years, social studies instruction is most often related to social competence. Children's knowledge of social studies builds on and is integrated with the development of social skills which are taught and learned through everyday events in the classroom. This build competence and confidence in working in a group (Odhiambo, Nelson, & Chrisman, 2016).

Social studies are a discipline brings important content-development of self in the social world, appreciation for civic responsibility and processes that foster lifelong learning which is also daily life experience for young children. From preschool to primary-aged children, the social studies serve an especially important function through the critical years, when the tone is set for each child's and family's interface with the system of school. The goals of social studies education are defined such as individual development, social civic competence, knowledge based concept, of social reality, appreciation and respect for human diversity, global citizenship (Melendez, Beck & Fletcher, 2000; Mindes, 2008; Odhiambo, Nelson, & Chrisman, 2016). Schools have responsibilities not only to help prepare children with competencies but also, to become effective citizens, they must also possess the knowledge, skills, and civic virtues necessary to become active participants in the world of the 21st century. The survival of our democratic society depends upon a citizenry who care for their country and for humanity itself (Maxim, 1999).

The preschool–primary years, the big ideas derive from topics related to self, family, and community (Mindes, 2005, pp. 2). National Council for Social Studies (NCSS) defined the scope of and sequence for social studies in the early grades: (1) Kindergarten: Awareness of self in the social setting, (2) First grade: The individual in school and family life, (3) Second grade: The neighborhood (4) Third grade: Sharing the earth with others in the community. Through this scope for early grades, The NCSS also organized social studies content around 10 large themes such as culture; time continuity and change; people, places, and environments; individual development and identity; individuals, groups, and institutions; power, authority, and governance; production, distribution, and consumption; science, technology, and society; global connections; and civic ideals and practices (Maxim, 1999; Mindes, 2005, 2008). It is a guideline for teachers in planning social studies lessons for young children by selecting appropriate content.

Teachers need to depend on children's previous experiences, developmental stages, and skills while planning social studies learning-teaching process. The process of teaching and learning in social studies include all of the various data-gathering, information processing and data -presentation skills, knowledge, and dispositions which shape "school success" and develop citizenship in order to the rich diverse social context in family, school, community settings for young children (Melendez, Beck & Fletcher, 2000).

Based on NCSS and NAEYC, guidelines have been indicated for teachers of young children that encourage the use of developmentally appropriate practices to teach the important skills, values and concepts regarding the inherent in the social studies (Melendez, Beck & Fletcher, 2000). The principle of Jean Piaget and Lev Vygotsky forms the theoretical base and frame for early childhood educators to teach by the constructivist approach in the social studies. Teaching young children is a comprehensive and complex task. In the context of teaching social studies for young children, promoting early social awareness must be main principle which includes young children's sense of space and location through orienting primarily toward what is close and familiar, and they are exposed at an earlier age and with greater frequency to people and events at distant and remote places. In order to scaffold young children's early awareness, exposing to the media and the sharing of ideas from parents and family members are two elements which are responsible for this earlier awareness about other people in other locations (Melendez, Beck & Fletcher, 2000; Mindes 2008; Odhiambo, Nelson & Chrisman, 2016). This paper was constructed with main components of learning-teaching process regarding social studies such as the curriculum, educational approach, the role of teacher, school environment, learning materials and tools, assessment and evaluation by reviewing literature in a comprehensive method.

The curriculum in early childhood education can support children to solve school and classroom issues as well as neighborhood and community problems in related social studies. While early childhood educators are planning social studies activities, they have responsibility to build on young children's capacities for activities which are depend on children's prior experiences and life events to match children's integrated personal, social, and physical experiences with adult understandings of broader social issues and concepts (Melendez, Beck ve Fletcher, 2000; Wallace, 2005). The implementing of curriculum related to social studies content may be demanding challenge. The characteristics of children at early childhood period (Ages 3-Ages 6), have diversity and unique features, so teaching strategies/ approaches need to be selected appropriately and specially (Mindes 2014; Odhiambo, Nelson, & Chrisman, 2016; Wallace, 2005).

Integrated/thematic approach, the project based approach, and learning centers are *three key developmentally appropriate approach strategies* as well as many other strategies that also apply for teaching young children. Moreover the the content of social studies focus on the concepts of self-understanding with activities to promote development of self confidence and control, social awareness, physical and social competence. In that sense, teachers should take consider developmental differences when they select theme to plan activities or they conduct projects (Melendez, Beck & Fletcher, 2000; Mindes, 2008). Content/ Themes/ Projects can be found in a variety of sources such as the curriculum, reflection and suggestions from children based on their experiences and interests, the local community, current events, different places in the local community, county, region, world, families (traditions, beliefs and so on). Typical preschool social studies themes are like "Who am I?, Who is my family?, How does my family play?, What work does my family do/How does my family celebrate?, What are my family traditions?, What kinds of houses are in my neighbourhood?, Where does our food come from?". The teacher's role is to create opportunities by providing resources and materials and foster children's interest and help organize their interest into valuable investigations. When it comes to *the role of the teacher in social studies classes at preschool period*, a teacher who must have deep knowledgable about local and world issues, flexible and divergent thinking skills, open-minded temperament to new ideas, and capability of making connection by using multiple perspectives in the context of constructivits teaching approach.

The main value of this paper lies in its suggestions for practice and the potential for adaptations for the Turkish early childhood education system. Social studies which is a new discipline in Turkish early childhood education and it has highlighted best practices for improving services and empowering children's social outcomes and competence. There is a growing interest teaching social studies for young children in the context of Turkish early childhood education (Akhan & Şimşek Çetin, 2015; Aktın, 2014, 2017; Aktın & Dilek, 2014; Coşkun-Keskin & Daysal-Ersoy, 2012; Coşkun-Keskin & Kırtel, 2012; Tuğrul & Güler, 2007).

The paper should be of interest to readers in the areas of social studies, planning social studies for transition from preschool to elementary education, social studies and common good for social characteristics impact on early childhood education, development of children's social- emotional learning. This paper's contribution can be looked over from some points of view. First, this study drew attention to children's social learning and social competence as outcomes of social studies. Second, with social studies being an important bridge between self, family and school, community. This study aimed to extend the understanding of social studies by considering children characteristic, home and parent-level variables in a broader perspective. Third, it is expected, this paper will inspire teachers, parents, and policy makers alike to rethink the real nature and purpose of social studies in

early childhood education so that implications for practice are especially highlighted. Besides it is expected to turn out a new page and perspective by demystifying of dynamics in social studies education for young children.